

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
**«ПУБЛІЧНЕ ПРАВО: ПРАКТИКА
ТЛУМАЧЕННЯ І ЗАСТОСУВАННЯ»**

Кафедра конституційного права та
прав людини
Кафедра публічного управління та
адміністрування

Статус дисципліни: обов'язкова
Рівень вищої освіти: другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти: магістр
Галузі знань: 08 Право
Спеціальність: 081 Право
Освітня програма: «Право»
Форми здобуття вищої освіти: денна, заочна
Мова навчання: українська
Навчальний рік розроблення: 2023-2024
Форма підсумкового контролю: екзамен

Розділ 1

Прізвище, ім'я, по батькові
науково-педагогічного працівника,
який веде дисципліну,
науковий ступінь, вчене звання посада
профайл викладача

Науково-педагогічний склад кафедри

<https://www.naiu.kiev.ua/zagalnoakademichni-i-kafedri/kafedra-konstitucijnogo-ta-mizhnarodnogo-prava/zagalni-vidomosti/sklad-kafedri.html>

Контактний телефон
Електронна адреса
Розклад навчальних занять
Консультації

(044) 520-06-60
k003@naiu.kiev.ua

Очні: відповідно до затвердженого графіку консультацій НПП кафедри
Онлайн: вівторок, четвер з 14.00 до 15.00 на платформі ZOOM, Viber, Telegram або електронну адресу: k003@naiu.kiev.ua

Розділ 2

Прізвище, ім'я, по батькові
науково-педагогічного працівника,
який веде дисципліну,
науковий ступінь, вчене звання посада
профайл викладача

Науково-педагогічний склад кафедри

<https://www.naiu.kiev.ua/zagalnoakademichni-kafedri/kafedra-administrativnogo-prava-i-procesu/zagalni-vidomosti/sklad-kafedri.html>

Контактний телефон
Електронна адреса
Розклад навчальних занять
Консультації

(044) 5200668
k004@naiau.kiev.ua

Очні:
*(відповідно до окремого графіка
кафедри)*
Онлайн: електронною поштою, пн-пт
з 9:00 до 16:00

Сторінка дистанційного курсу

денна форма навчання:
заочна форма навчання:

Стислий опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «ПУБЛІЧНЕ ПРАВО: ПРАКТИКА ТЛУМАЧЕННЯ І ЗАСТОСУВАННЯ» викладається для підготовки магістрів в Національній академії внутрішніх справ для галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право», для денної та заочної форм навчання, що дає можливість сформуванню професійні компетентності та індивідуальну освітню траєкторію.

Дисципліна «Публічне право: практика тлумачення і застосування» забезпечує теоретичну та практичну підготовку здобувачів вищої освіти ступеня магістр щодо особливостей публічного адміністрування, конституційних та міжнародно-правових явищ в масиві публічного права.

Метою вивчення навчальної дисципліни є опанування методології дослідження сутності і змісту конституційних, адміністративних та міжнародно-правових явищ в цілому і, зокрема, теорії конституціоналізму, основних напрямків новітньої конституційної реформи, а також правової основи захисту прав людини міжнародними організаціями та міжнародно-правового співробітництва, сучасні аспекти реалізації адміністративного права, розвитку адміністративного права України як галузі публічного права, адміністративно-процедурного законодавства, надання адміністративних послуг.

Тривалість. Вивчення навчальної дисципліни здійснюється в 2-му семестрі 1-го року навчання у обсязі 120 годин 4 кредити ECTS.

Форми та методи навчання. Очна серія лекцій, семінарських і практичних занять, самостійна робота здобувачів, виконання індивідуальних науково-дослідних завдань. Здобувачі мають змогу отримувати індивідуальні консультації. Під час сесії формат очний. Можливий дистанційний (on-line, Moodle) та змішаний формат проведення лекційних занять, поточного та підсумкового контролю.

В процесі навчання використовуються: словесні, наочні та практичні методи навчання.

Система поточного контролю. Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти ступеня магістр – це систематична перевірка знань, яка проводиться викладачем на поточних заняттях відповідно до розкладу та відповідно до програми, робочої програми, силабусу.

Поточний контроль здійснюється на кожному семінарському та практичному заняттях відповідно до конкретних цілей теми з метою перевірити ступінь та якість засвоєння матеріалу, що вивчається. В процесі поточного контролю оцінюється самостійна робота здобувача щодо повноти виконання завдань, рівня засвоєння навчальних матеріалів, оволодіння практичними навичками аналітичної, дослідницької роботи та ін.

Поточний контроль – усний (у вигляді індивідуального або групового опитування, аналізу ділових ситуацій, ділових ігор) або письмовий (у вигляді контрольної роботи, тестів). Форми поточного контролю з кожної теми визначає викладач.

Контрольне оцінювання може проводитись в усній формі, у формі письмової контрольної роботи та/або тестування (комп'ютерного, письмового).

Контроль самостійної роботи здійснюють шляхом перевірки виконаних завдань на практичних, семінарських заняттях, написання рефератів, есе тощо.

Система підсумкового контролю. Підсумковий контроль – контроль навчальних досягнень здобувачів з метою оцінки якості освоєння ними програми навчальної дисципліни, що проводиться в період проміжної атестації у формі екзамену. Мета підсумкового контролю – виявити засвоєння навчальної дисципліни в цілому, розуміння навчального матеріалу, взаємозв'язок змісту навчального матеріалу, логіку його засвоєння тощо.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену після закінчення вивчення навчальної дисципліни. Структура білета передбачає три теоретичних питання.

Пререквізити (Prerequisite). Право Європейського Союзу, Юридична компаративістика.

Постреквізити (Postrequisite). Застосування стандартів Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, Міжнародне публічне право.

Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання («hard skills»)

Програмні результати навчання

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач

Для підготовки магістрів за спеціальністю 081 «Право»

<p>РН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.</p> <p>РН 3. Проводити збір та інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.</p> <p>РН 4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.</p> <p>РН 11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.</p> <p>РН 13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.</p> <p>РН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.</p> <p>РН 18. Обґрунтовано формувати пропозиції щодо вирішення проблемних питань правозастосування (додатковий РН)</p> <p>РН 15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальні функції суб'єктів правозастосування.</p> <p>РН 18. Обґрунтовано формувати пропозиції щодо вирішення проблемних питань правозастосування (додатковий РН).</p>	<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.</p> <p>ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК9. Здатність працювати в міжнародному контексті .</p> <p>СК3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні.</p> <p>СК4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.</p> <p>СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.</p> <p>СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.</p> <p>СК8. Здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду та вирішення правових спорів.</p> <p>СК12. Здатність утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника.</p> <p>СК14. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.</p> <p>СК15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.</p>
--	--

Перелік компетентностей, розвитку яких сприяє вивчення навчальної дисципліни («soft skills»):

- презентаційні навички;
- вміння комунікувати та переконувати;
- здатність комплексної оцінки ситуації та наслідків запропонованого рішення;

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі ступеня вищої освіти магістра повинні:

знати:

- поняття та значення конституційного права та принципів Конституції України, а також основні напрями розвитку конституційної реформи в Україні;

– поняття, етапи та основні напрямки новітньої конституційної реформи в Україні та практику Європейського суду з прав людини у справах проти України

– правовий статус органів державної влади та особливості їх взаємодії

– поняття конституційної скарги та порядок звернення до Конституційного суду України;

– основні аспекти застосування рішень та висновків Конституційного Суду України та його позиції з питань гарантування прав та свобод людини і громадянина та організації та функціонування органів та посадових осіб публічної влади

– особливості функціонування місцевої публічної влади в Україні;

– поняття та проблеми міжнародно-правового співробітництва України з суб'єктами міжнародного права;

– основні аспекти діяльності міжнародних організацій в контексті захисту прав і свобод на міжнародному рівні;

– 1) на понятійному рівні: діюче адміністративне законодавство та актуальні проблеми його розвитку; правові підстави надання публічною адміністрацією адміністративних послуг; поняття адміністративних процедур та можливості їх здійснення як в Україні, так і в іноземних державах.

– 2) на фундаментальному рівні: систему виконавчої влади, правове положення суб'єктів, що її здійснюють; сутність актуальних проблем сучасного адміністративного права; проблеми реалізації норм адміністративного права публічною адміністрацією; можливість удосконалення форм та методів публічного адміністрування; організацію діяльності по наданню адміністративних послуг юридичним та фізичним особам публічною адміністрацією.

– 3) на практично-творчому рівні: заходи з усунення прогалин і суперечностей в адміністративному законодавстві та напрями його удосконалення; особливості визначення меж юрисдикції суб'єктів владних повноважень; концептуальні засади формування та розвитку адміністративного законодавства України; порядок здійснення адміністративних процедур, прийняття процедурних рішень.

уміти:

– давати усні та письмові аргументовані відповіді з питань навчальної дисципліни;

– аналізувати нормативно-правові акти України та міжнародні документи і давати правову оцінку;

– здійснювати співвідношення національного та міжнародного законодавства;

– визначати вплив правової регіоналізації та локалізації на національну правову систему;

– використовувати теоретичні знання в юридичній практиці;

– здійснювати правий аналіз національних та міжнародних правових актів, давати кваліфіковані юридичні висновки;

– визначати проблеми процесу узгодження міжнародного права і національних правових систем.

– формулювати шляхи, принципи, форми та методи трансформації правової системи України;

– на репродуктивному рівні: відтворювати основні поняття та категорії, що відображають сутність актуальних проблем реалізації адміністративного законодавства, положень нормативно-правових актів, що регулюють діяльність органів публічної адміністрації;

– на алгоритмічному рівні: довільно використовувати засвоєні знання для розв’язання типових ситуацій, що виникають у процесі реформування адміністративного законодавства та системи публічної адміністрації, а також організувати свою діяльність на основі певного алгоритму;

– на евристичному рівні: орієнтуватися в основних засадах формування та удосконалення адміністративного права; шляхи розв’язання нетипових задач, що виникають у юристів при роботі пов’язаній зі сферами публічного адміністрування.

– на творчому рівні: переосмислювати наявні знання стосовно нових фактів; адаптувати раніше отриманий досвід до змінюваних умов та нестандартних ситуацій; варіативно виконувати професійні завдання.

Структура навчальної дисципліни (тематичний план)

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
	Розділ 1	
Тема 1.1. Конституційне право та сучасна конституційна реформа	Лекційні, семінарські заняття	Реферати (доповіді): 1. Підстави конституційно-правової відповідальності. 2. Методологія науки конституційного права. 3. Джерела науки конституційного права України. 4. Етапи виникнення і розвитку світового конституціоналізму. 5. Виникнення і розвиток конституціоналізму в Україні. 6. Конституція Пилипа Орлика як джерело світового конституціоналізму. 7. Конституція УНР 1918 р., як джерело українського конституціоналізму. Завдання для самостійного вивчення: 1. Обґрунтуйте як співвідносяться між собою терміни “конституційне право” та “державне право”. 2. Аргументуйте відмінність конституційного права України за його предметом та методами правового регулювання від інших галузей національного права України. 3. Користуючись Конституцією України, наведіть приклади уповноважуваних, зобов’язуваних та забороняючих конституційно-правових норм (3-4 норми).

		<p>Яка різниця між цими видами конституційно-правових відносин?</p> <p>4. Користуючись Конституцією України, наведіть приклади конституційно-правових норм, внаслідок реалізації яких виникають конкретні, загальні конституційно-правові відносини і конституційно-правові стани. Яка різниця між цими видами конституційно-правових відносин?</p> <p>5. Сформулюйте специфіку конституційно-правових норм.</p> <p>6. Розкрийте структуру конституційно-правових відносин.</p> <p>7. Визначте зміст понять: природні та позитивіські джерела конституційного права.</p> <p>8. Ознаки Конституції України.</p> <p>9. Предмет правового регулювання Конституції України.</p> <p>10. Функції Конституції України.</p> <p>11. Основні напрями сучасної конституційної реформи.</p> <p>12. Основні положення теорії конституціоналізму.</p> <p>13. Теорія сучасної конституції.</p> <p>14. Юридичні властивості конституції.</p> <p>15. Пряма дія норм як юридична властивість конституції.</p>
<p>Тема 1.2. Система конституційних органів державної влади та їх взаємодія. Діяльність Конституційного Суду України</p>	<p>Семінарські, практичні заняття</p>	<p>Реферати (доповіді):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Повторні вибори та повторне голосування: аспекти співвідношення. 2. Конституційно-правовий статус народного депутата України. 3. Правові форми роботи Президента України. 4. Місце та роль Кабінету Міністрів України у механізмі державної влади. 5. Місце та роль Конституційного Суду України у системі правосуддя України. 6. Конституційна скарга та конституційне звернення: порівняльний аналіз. <p>Завдання для самостійного вивчення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правовий статус ЦВК в Україні. 2. Правовий статус Голови Верховної Ради України його Першого заступника та заступника Голови Верховної Ради України. 3. Повноваження Президента України в сфері виконавчої влади. 4. Конституційний порядок формування Кабінету Міністрів України. Компетенція Кабінету Міністрів України. 5. Характеристика судової гілки влади в

		Україні. 6. Інститут конституційної скарги та перспективи його розвитку в системі правосуддя.
Тема 1.3. Місцева публічна влада в Україні: сутність, система та повноваження	Семінарські заняття	Реферати (доповіді): 1. Магдебурзьке право на території України. 2. Наука муніципального права як теоретико-правова основа сучасного муніципалізму. 3. Державна служба: поняття, сутність та законодавче регулювання. 4. Служба в органах місцевого самоврядування: загальна характеристика. 5. Співвідношення принципів державної служби та служба в органах місцевого самоврядування. 6. Порядок та принципи формування місцевих державних адміністрацій та територіальних органів центральних органів виконавчої влади. Завдання для самостійного вивчення: 1. Становлення місцевої публічної влади в незалежній Україні. 2. Природа місцевої публічної влади в Україні та зарубіжних країнах. 3. Зарубіжний досвід публічної служби і його значення для України.
Тема 1.4. Міжнародні договори України та участь у міжнародних організаціях	Лекційні, семінарські, заняття	Реферати (доповіді): 1. Особливості кодифікації права міжнародних договорів. 2. Об'єкт та суб'єкт права міжнародних договорів. 3. Структура міжнародного договору. Завдання для самостійного вивчення: 1. Види кодифікації права міжнародних договорів. 2. Особливості порядку укладання міжнародних договорів. 3. Порядок оприлюднення реєстрації та збереження текстів міжнародних договорів України
Тема 1.5. Міжнародні судові установи та практика розгляду спорів за участі України	Практичні заняття	Реферати (доповіді): 1. Види і форми міжнародно-правової відповідальності. 2. Дипломатичні засоби вирішення міжнародних спорів. 3. Судові засоби вирішення міжнародних спорів. Завдання для самостійного вивчення: 1. Проаналізувати поняття міжнародного спору. 2. Розглянути міжнародно-правові способи забезпечення міжнародної безпеки.

<p>Тема 1.6. Співробітництво держав у протидії міжнародним злочинам</p>	<p>Лекційні, семінарські, практичні заняття</p>	<p>Реферати (доповіді):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Класифікація міжнародно-правових актів, які регламентують співробітництво держав по боротьбі зі злочинністю. 2. Поняття та сутність правозахисної діяльності. 3. Рівні міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності. <p>Завдання для самостійного вивчення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Принцип взаємності та добровільності співробітництва. 2. Принцип забезпечення правової допомоги та правового захисту. 3. Принцип невідворотності відповідальності за вчинене правопорушення.
<p>Тема 1.7. Міжнародні інституції у сфері правоохоронної діяльності</p>	<p>Семінарські заняття</p>	<p>Реферати (доповіді):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Регіональні міжнародно-правові договори щодо боротьби зі злочинністю. 2. Європейська конвенція про взаємну правову допомогу у кримінальних справах. <p>Завдання для самостійного вивчення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Здійснить співвідношення понять «міжнародні правоохоронні організації» та «міжнародні правозахисні організації». 2. Визначте універсальні та регіональні правоохоронні організації. 3. Визначте правоохоронні функції НАТО.
<p>Розділ 2</p>		
<p>Тема 2.1. Актуальні проблеми адміністративного права</p>		<p>Теми рефератів, доповідей:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Актуальні питання адміністративного права на сучасному етапі розвитку науки адміністративного права 2. Історія становлення адміністративного права 3. Джерела та систематизація адміністративного законодавства України.
<p>Тема 2.2. Адміністративно-процедурне право.</p>		<p>Теми рефератів, доповідей:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Актуальні проблеми формування законодавства про адміністративну процедуру 2. Види адміністративних процедур на прикладі зарубіжних країн. 3. Адміністративна процедура і адміністративна реформа. 4. Законодавство про адміністративну процедуру
<p>Тема 2.3. Реалізації адміністративного права у сфері надання адміністративних послуг</p>		<p>Теми рефератів, доповідей:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Адміністративна послуга - результат здійснення владних повноважень суб'єктом надання адміністративних послуг. 2. Принцип верховенства права, законності та юридичної визначеності

		щодо надання адміністративної послуги 3. Способи надання адміністративних послуг 4. Єдиний державний портал адміністративних послуг
--	--	---

Індивідуальні завдання (курсів роботи)

1. Роль конституційного звернення в системі захисту прав людини.
2. Конституційна скарга та конституційне звернення: порівняльний аналіз.
3. Конституційна скарга в механізмі захисту прав людини в Україні.
4. Порядок звернення із конституційною скаргою до Конституційного Суду України.
5. Місце конституційної скарги в системі правосуддя.
6. Сучасні моделі конституційної скарги в Україні.
7. Завдання та основні функції конституційної скарги та конституційного звернення.
8. Правова регламентація забезпечення конституційної скарги та конституційного звернення.
9. Поняття та види конституційних принципів в Україні.
10. Юридичні позиції Конституційного Суду України з питань організації та функціонування органів та посадових осіб публічної влади.
11. Юридичні позиції Конституційного Суду України з питань гарантування прав та свобод людини і громадянина.
12. Міжнародно-правові засади співробітництва України з суб'єктами міжнародного права.
13. Теорії визнання в міжнародному праві.
14. Визнання держав та урядів в міжнародному праві.
15. Роль і значення практики Європейського суду з прав людини для правової системи України.
16. Конвенція про захист прав людини і основних свобод – нормативна основа діяльності Європейського Суду з прав людини.
17. Міжнародно-правові стандарти і національне законодавство України про правовий статус індивіда.
18. Основні стадії укладання міжнародних договорів.
19. Норми внутрішньодержавного права стосовно компетенції укладати міжнародні договори.
20. Денонсація та пролонгація міжнародних договорів.
21. Процедура ратифікації міжнародних договорів згідно законодавства України.
22. Правова регламентація участі України в міжнародних організаціях.
23. Міжнародне та національне право: аспекти співвідношення.
24. Правовий статус Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.
25. Правові засоби зміни державної території.
26. Порядок встановлення державних кордонів.
27. Державний кордон України.
28. Територіальне верховенство держави.

29. Державна територія: поняття та складові частини.
30. Правовий режим континентального шельфа.
31. Правовий режим виняткової економічної зони.
32. Роль Міжнародного суду ООН у вирішенні міжнародно-правових спорів.
33. Міжнародно-правова відповідальність: поняття, цілі та підстави.
34. Відповідальності міжнародних організацій за порушення міжнародних зобов'язань.
35. Відповідальність держав у міжнародному праві.
36. Правомірне застосування сили як ключовий елемент систем колективної безпеки.
37. Колективна безпека як інститут права міжнародної безпеки.
38. Міжнародно-правові аспекти морських просторів.
39. Правовий режим внутрішніх морських вод і територіального моря.
40. Правовий режим архіпелажних вод.
41. Правовий режим відкритого моря.
42. Конвенція ООН з морського права 1982 р. як засіб закріплення правового статусу морських просторів.
43. Міжнародно-правова регламентація охорони та захисту морського середовища.
44. Міжнародно-правовий режим космічного простору.
45. Міжнародно-правовий режим повітряного простору.
46. Правовий режим Місяця та інших небесних тіл.
47. Міжнародна уніфікація норм про відповідальність за шкоду, заподіяну під час повітряного перевезення.
48. Виконання Україною міжнародних зобов'язань з охорони довкілля крізь призму Угоди про асоціацію з Європейським Союзом.
49. Міжнародно-правові режими природокористування в сучасному міжнародному праві.
50. Судовий захист природного довкілля та екологічних прав.
51. Адміністративна відповідальність неповнолітніх
52. Адміністративне провадження за заявою фізичних та юридичних осіб щодо реалізації та захисту їх прав, свобод і законних інтересів.
53. Адміністративне провадження за ініціативою суб'єкта владних повноважень (втручальне провадження);
54. Адміністративне провадження за скаргою фізичних та юридичних осіб
55. Адміністративний розсуд в діяльності публічної адміністрації
56. Адміністративно-правове регулювання розгляду справ про адміністративні правопорушення.
57. Адміністративно-правовий статус учасників провадження в справах про адміністративні правопорушення.
58. Адміністративно-правові засади розслідування справ про адміністративні правопорушення.
59. Визнання адміністративним судом бездіяльності суб'єкта владних повноважень протиправною та зобов'язання вчинити певні дії як спосіб захисту порушеного права
60. Визнання адміністративним судом дій суб'єкта владних повноважень протиправними як спосіб захисту прав, свобод та законних інтересів особи

61. Визнання протиправним та скасування індивідуального акту в адміністративному судочинстві як спосіб захисту порушеного права
62. Встановлення адміністративним судом наявності чи відсутності компетенції (повноважень) суб'єкта владних повноважень
63. Джерела адміністративно-деліктного права України: становлення, сучасний стан та напрямки систематизації.
64. Докази в адміністративному судочинстві.
65. Доказу у справах про адміністративні правопорушення
66. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів на публічній службі
67. Захист адміністративних судом порушених прав у сфері звільнення особи з публічної служби
68. Заходи адміністративного попередження в публічному адмініструванні
69. Заходи адміністративного припинення в публічному адмініструванні
70. Заходи процесуального примусу в загальній системі адміністративних санкцій
71. Індивідуальний акт як інструмент публічного адміністрування.
72. Інстанційна юрисдикція адміністративних справ та її розмежування
73. Нормативно-правове забезпечення надання адміністративних послуг
74. Обмеження після припинення діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави, місцевого самоврядування та відповідальність за їх порушення
75. Обмеження спільної роботи близьких осіб публічними службовцями та відповідальність за їх порушення
76. Обмеження щодо одержання подарунків публічними службовцями та відповідальність за їх порушення
77. Обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності публічними службовцями та відповідальність за їх порушення
78. Обмеження, пов'язані із проходженням публічної служби, встановлені антикорупційним законодавством
79. Обставини, що виключають провадження в справі про адміністративне правопорушення
80. Оскарження постанов у справах про адміністративні правопорушення.
81. Особливості реалізації принципів адміністративного судочинства у скороченому провадженні.
82. Оспорювання нормативно-правового акту в адміністративному судочинстві: проблеми законодавства та практики
83. Офіційне з'ясування всіх обставин у справі як принцип адміністративного судочинства
84. Перегляд рішень адміністративних судів у касаційному провадженні.
85. Перегляд рішень адміністративних судів в апеляційному провадженні.
86. Підстави та порядок перегляду судових рішень адміністративних судів за виключними або нововиявленими обставинами.
87. План як інструмент публічного адміністрування
88. Поняття адміністративних спорів, що виникають із адміністративних договорів
89. Поняття та види судових рішень.
90. Поняття та особливості адміністративного акту як інструменту публічного адміністрування

91. Поняття та особливості нормально-правового акту як інструменту публічного адміністрування
92. Поняття, ознаки та види адміністративних процедур
93. Право на звернення до адміністративного суду за захистом порушених прав, свобод та інтересів
94. Правова характеристика адміністративного договору як інструменту публічного адміністрування
95. Правовий статус особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, та його забезпечення.
96. Правий статус сторін в судовому адміністративному процесі
97. Предметна юрисдикція адміністративних справ та її розмежування
98. Принципи змагальності сторін і диспозитивності в адміністративному судочинстві.
99. Провадження в адміністративних справах щодо оскарження нормативно-правових актів.
100. Провадження у справах про адміністративні правопорушення, що здійснюється органами Національної поліції.
101. Процедура звернення особи до адміністративного суду за захистом порушених прав, свобод та інтересів
102. Процесуальний порядок застосування заходів забезпечення у справах про адміністративні правопорушення.
103. Процесуальні документи у провадженнях в справах про адміністративні правопорушення.
104. Процесуальні особливості захисту адміністративним судом виборчих прав/
105. Розгляд справи в суді першої інстанції.
106. Способи судового захисту в адміністративному судочинстві
107. Суб'єкти адміністративного судочинства.
108. Судові рішення адміністративних судів на стадіях апеляційного і касаційного провадження.
109. Територіальна юрисдикція адміністративних справ та її розмежування
110. Форми адміністративного судочинства.

Технічне обладнання та програмне забезпечення навчальної дисципліни

– пакет програмних продуктів Microsoft Office, а саме: Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft PowerPoint та ін.;

– мультимедійний проєктор, комп'ютер /ноутбук/планшет, інтерактивні дошки.

Для забезпечення можливості організації дистанційного навчання може використовуватися платформа Zoom, середовище Classroom, Moodle «Мудл», Соціальні мережі та Telegram.

Основні рекомендовані інформаційні джерела.

1. Виборчий кодекс України: Закон України від 19 грудня 2019 р. URL/ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20#Text>.
2. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27 лютого 2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18#Text>.

3. Про Конституційний Суд України: Закон України від 13 липня 2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19#Text>.

4. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини: Закон України від 23 грудня 1997 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/776/97-%D0%B2%D1%80#Text>.

5. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17 березня 2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17#Text>.

6. Про запобігання корупції: Закон України / Відомості Верховної Ради, 2014, № 49, ст.2056.

7. Про адміністративні послуги: Закон України Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 32, ст.409.

8. Адміністративне право : навч. посіб. для здобувачів вищ. освіти / [Ю. П. Битяк та ін.]. - 3-тє вид., допов. та перероб. - Харків : Право, 2018. - 183 с.

9. Виконання Україною міжнародних зобов'язань з охорони довкілля крізь призму Угоди про асоціацію з Європейським Союзом : матер. міжнар. наук.-практич. конф. (м. Київ, 22 квітня 2019 року. – Київ : ВГО «Українська асоціація міжнародного права», 2019. – 204 с.

10. Гультай М. М. Конституційна скарга у механізмі доступу до конституційного правосуддя: курс лекцій / М. М. Гультай. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 269 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://portal.rada.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
2. <https://www.kmu.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.
3. <http://ccu.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України.
4. <http://president.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Президента України.

Політики курсу

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин навчання може відбуватись у дистанційному режимі за погодженням із керівництвом НАВС з презентацією виконаних завдань під час консультації викладача.

На *лекціях* у формі активної бесіди з елементами дискусії розглядаються основні теоретичні положення теми, які вимагають роз'яснення та уточнення з боку викладача. На лекціях вимагається активна участь здобувачів у обговоренні ключових положень теми, ведення стислого конспекту лекції.

На *семінарських заняттях* теоретичні знання, отримані здобувачами ступеня вищої освіти під час лекцій, обговорюються більш детально у формі міні-дискусій, опитування, заслуховування та аналізу тематичних доповідей та рефератів, а також шляхом розв'язування практичних задач.

При проведенні *практичних занять* використовуються активні форми їх проведення: дискусії, ділові ігри, розв'язування тестових та практичних завдань.

Вимоги до організації *самостійної роботи* здобувачів вищої освіти визначаються робочими навчальними програмами дисципліни. Основними

завданнями самостійної роботи здобувачів вищої освіти є набуття навичок самостійного опрацювання фахових інформаційних джерел, підготовка і безумовне виконання поточних практичних та індивідуальних завдань, а також самостійне вивчення окремих тем під керівництвом викладача.

Плани семінарських та практичних занять, практичні та індивідуальні завдання, методичні вказівки до окремих тем, література, система оцінювання занять подані у відповідних методичних вказівках. Їх можна переглянути на Веб-сайті НАВС у розділах «Кафедра конституційного права та прав людини», «Дистанційні курси».

Пропущені заняття та незадовільні оцінки повинні бути відпрацьовані згідно графіку консультацій викладачів кафедри.

Здобувачам вищої освіти після аудиторних занять надається право підвищувати свій рейтинг лише під час складання екзамену (підсумкового оцінювання) за графіком екзаменаційної сесії.

Консультативну допомогу по розділу 1 здобувачі вищої освіти можуть отримати у науково-педагогічних працівників кафедри конституційного права та прав людини, які безпосередньо проводять заняття (за затвердженим графіком проведення консультацій) або звернувшись із письмовим запитом на електронну пошту за адресою: k003@naiu.kiev.ua

Консультативну допомогу по розділу 2 здобувачі вищої освіти можуть отримати у науково-педагогічних працівників кафедри публічного управління та адміністрування, які безпосередньо проводять заняття (Пн–Пт з 9:00 до 16:00), або звернувшись з письмовим запитом на електронну пошту за адресою: електронна пошта: k004@naiu.kiev.ua,

Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності відповідно до Положення про академічну доброчесність у Національній академії внутрішніх справ.

Система оцінювання результатів навчання

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<i>участь в роботі впродовж семестру/екзамен - 60/40</i>
Вимоги до письмової роботи (за умови наявності)	<i>вибір тематики доповідей відбувається здобувачем вищої освіти на підставі консультації з викладачем, під час написання роботи здобувач вищої освіти повинен дотримуватись вимог академічної доброчесності</i>
Семінарські заняття	<i>під час проведення семінарів здобувачі працюють у такому форматі: усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль, виконання навчальних та індивідуальних завдань. Оцінювання здійснюється по 5-тибальній систем відповідно до критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти затверджених Положенням про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності в Національній академії внутрішніх справ.</i>
Практичне заняття	<i>під час проведення практичних занять здобувачі працюють у такому форматі: усне опитування,</i>

	письмовий контроль, тестовий контроль, виконання навчальних та індивідуальних завдань. <i>Оцінювання здійснюється по 5-тибальній системі</i> відповідно до критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти затверджених Положенням про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності в Національній академії внутрішніх справ (наказ НАВС від 02.05.18 № 642.).
Умови допуску до підсумкового контролю	<i>за умови виконання визначеного навчальною програмою обсягу.</i>

Критерії оцінювання результатів навчання

Усний виступ та виконання письмового завдання, тестування	Критерії оцінювання
5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив від 90% тестових завдань.
4	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив 75–90% тестових завдань.
3	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив 60–75% тестових завдань.
2	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив до 60% тестових завдань.

Характеристика оцінювання рівня компетентності здобувача вищої освіти

Бали	Вид рівня компетентності		Критерій оцінювання компетентності
	Рецептивно-продуктивний	Незадовільний	
2		Незадовільний	У здобувача ступеня магістр <i>відсутні знання</i> навчального матеріалу або він відмовляється від відповіді.
	Рецептивно-продуктивний	Низький	Здобувач ступеня магістр має <i>фрагментарні знання</i> , що базуються на попередньому досвіді. Не здатен формулювати визначення понять, класифікаційні критерії та тлумачити їхній зміст. Не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань.

		<i>Мінімальний</i>	Здобувач ступеня магістр має <i>безсистемні знання</i> , допускає формально-логічні помилки при формулюванні понять, класифікаційних критеріїв та їхньому тлумаченні. Хаотично і невпевнено викладає матеріал, не здатен відділяти головне від другорядного, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань.
3	Репродуктивний	<i>Достатній</i>	Здобувач ступеня магістр має <i>базові знання</i> з навчальної дисципліни. Формулює юридичні поняття, класифікаційні критерії, але допускає інтерпретаційні помилки. Може виокремити ознаки явища та їх охарактеризувати (риси, властивості, аспекти). Відповідь надається за одним джерелом навчальної літератури. При відтворенні знань застосовує репродуктивний тип мислення, відсутнє системне викладення навчального матеріалу. Не вміє доказово обґрунтовувати свої судження, допускає неточності при використанні знань для вирішення практичних завдань.
4	Конструктивно-варіативний	<i>Добрий</i>	Здобувач ступеня магістр має <i>грунтовні знання</i> навчального матеріалу, але під час відповіді допускає незначні помилки. Володіє категоріально-понятійним апаратом та здатен використовувати знання для вирішення практичних завдань. Може охарактеризувати склад (зміст) явища (або внутрішню побудову явища) та його елементів. Може обґрунтувати призначення явища, яке конкретизується у його функціях (напрямах впливу на інші явища). Може навести подібність та відмінність з іншими спорідненими та протилежними явищами. Відповідь надається за декількома джерелами навчальної літератури, з посиланням на нормативно-правові акти та наведенням прикладів. При відтворенні знань застосовує продуктивний тип мислення.
5	Творчий	<i>Відмінний</i>	<i>рівень компетентності.</i> Здобувач ступеня магістр має <i>системні знання</i> глибоко і повно засвоїв увесь навчальний матеріал, в якому легко орієнтується, володіє категоріально-понятійним апаратом, вміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Може навести особливості інтерпретації правових явищ в різних теоріях, загальне та відмінне в різних позиціях вчених, як в національному так і в міжнародному та європейському праві (в межах часу, предмету, простору). Здатен обґрунтувати перспективи розвитку правових явищ в Україні. Відповідь надається на основі знань державних програм, концепцій, проектів нормативно-правових актів, а також наукових досліджень вітчизняних та закордонних вчених. Даний рівень компетентності передбачає грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і в письмовій формі), якісне зовнішнє оформлення. При відтворенні знань застосовує евристичний тип мислення.

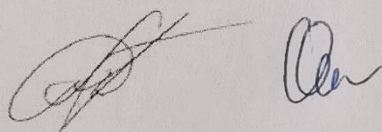
Оцінювання результатів навчання

Аудиторна робота (поточне накопичення балів)											Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
<i>max 60 %</i>											<i>max 40 %</i>	<i>max 100 %</i>
Т 1.1	Т 1.2	Т 1.3	Т 1.4	Т 1.5	Т 1.6	Т 1.7	Т 2.1	Т 2.2	Т 2.3	Самостійна робота	Екзамен	
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	10	40	100

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	Fx	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

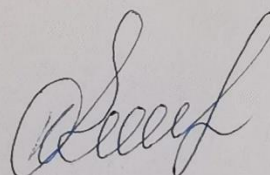
Розробники :

Силабус схвалено на засіданні кафедри конституційного права та прав людини НАВС

Протокол від 26.07.2023 року № 24

Т.в.о. завідувача кафедри

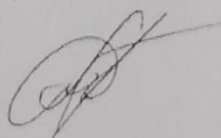

Катерина СЬОХ

Силабус схвалено на засіданні кафедри публічного управління та адміністрування НАВС

Протокол від 06.07.2023 року № 26

Завідувач кафедри

Ігор ПАСТУХ